

Ngày soạn :

**TIẾT 37. BÀI 25 : KHÁNG CHIẾN LAN RỘNG RA TOÀN QUỐC
(1873-1884).**

***I, THỰC DÂN PHÁP ĐÁNH BẮC KÌ LẦN THỨ NHẤT. CUỘC KHÁNG
CHIẾN Ở HÀ NỘI VÀ CÁC TỈNH ĐỒNG BẰNG BẮC KÌ.***

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Kiến thức:

- Biết được tình hình Việt Nam khi thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ 1867-1873. Xâm lược cả Việt Nam.
- Lí giải được khi thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ lần thứ nhất 1873. Cuộc kháng chiến của nhân dân Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc Kỳ 1873-1874 diễn rất nhiều hình thức đấu tranh phong phú.
- Trình bày được nội dung chủ yếu của Hiệp ước 1873 và 1884. Thông qua các sự kiện lịch sử đó ta biết được thái độ của triều đình Huế trước việc thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ.

2. Kỹ năng:

- Rèn luyện kỹ năng sử dụng bản đồ, tường thuật những sự kiện lịch sử, phân tích và khái quát một số vấn đề lịch sử điển hình.

3. Tư tưởng:

- Giáo dục cho học sinh trân trọng và tôn kính những vị anh hùng dân tộc. Căm ghét bọn thực dân Pháp tham lam tàn bạo và những hành động nhu nhược của triều đình Huế.
- Có những nhận xét đúng đắn về triều đình Huế (khi bàn về nguyên nhân mất nước)

4- Định hướng phát triển năng lực

- Năng lực hình thành: Năng lực khai thác bài học trong SGK. Đưa ra nhận xét về quân Pháp tấn công chiếm Bắc Kỳ lần thứ nhất.
- Năng lực hợp tác, tổng hợp, liên hệ sâu chuỗi các sự kiện lịch sử, phân tích đánh giá.

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên:

- Giáo án, tranh ảnh trong SGK.
- Các tư liệu về sự xâm lược của thực dân Pháp đối với đất nước ta.
- Giao một số câu hỏi trong bài học mới cho học sinh tìm hiểu trước ở nhà.

2. Học sinh:

- Đọc trước bài học, tự tìm thông tin trong SGK sách tham khảo, mạng để trả lời các câu hỏi trong SGK và các câu hỏi giáo viên giao về nhà cho HS tiết trước.
- Sưu tầm tranh ảnh liên quan đến cuộc xâm lược của thực dân Pháp đối với đất nước ta.
- Tập thuyết trình trước lớp.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Ôn định tổ chức

2. Kiểm tra bài cũ.

? Em hãy nhận xét về phong trào chống Pháp của nhân dân Nam Kỳ theo thứ tự hoàn cảnh, số lượng, quy mô, kết quả?

Dự kiến đáp án:

- Hoàn cảnh: Cuộc kháng chiến ngày càng khó khăn vì thái độ bạc nhược, cầu kết với giặc của triều đình Huế để đàn áp phong trào đấu tranh của nhân dân ta
- Số lượng: người tham gia đông đảo, nhiều tầng lớp nhân dân tham gia đặc biệt là nông dân.
- Quy mô: rộng khắp các tỉnh Nam Kỳ.
- Kết quả: thất bại

HOẠT ĐỘNG 1: MỞ ĐẦU

Mục tiêu: HS biết được các nội dung cơ bản của bài học cần đạt được, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

Phương pháp dạy học: Dạy học nhóm; dạy học nêu và giải quyết vấn đề; phương pháp thuyết trình; sử dụng đồ dung trực quan

Định hướng phát triển năng lực: Năng lực tư duy logic, năng lực nhận thức, quan sát tranh ảnh lịch sử.

GV giao nhiệm vụ cho HS bằng các câu hỏi và quan sát một số hình ảnh trong SGK.

h. Pháp thực hiện chiếm Nam Kỳ rồi chiếm những vùng đất nào?

h. Với mộng xâm lược của Pháp ngày càng mở rộng quân dân Hà Nội chống giặc như thế nào?

HS cả lớp quan sát ảnh và trao đổi cùng nhau.

HS trả lời quan sát hình ảnh và cùng trả lời các câu hỏi.

Mỗi HS có thể trình bày sản phẩm.

GV dựa vào sản phẩm nhận xét, đánh giá và kết nối vào bài mới.

Sau khi chiếm được Nam Kỳ Pháp muốn mở rộng địa bàn chiếm đóng ở những nơi nào trên đất nước ta và tấn công ra sao? Muốn hiểu ta đi vào nghiên cứu bài 25 ‘ Kháng chiến lan rộng ra toàn quốc (1783- 1784).

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Mục tiêu: - Trình bày được tình hình Việt Nam khi thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ 1867-1873. Xâm lược cả Việt Nam.

- Lí giải được khi thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ lần thứ nhất 1873. Cuộc kháng chiến của nhân dân Hà Nội và các tỉnh đồng bằng Bắc Kỳ 1873-1874 diễn rất nhiều hình thức đấu tranh phong phú.

Phương pháp dạy học: Dạy học nhóm; dạy học nêu và giải quyết vấn đề; phương pháp thuyết trình; sử dụng đồ dung trực quan.

Định hướng phát triển năng lực: Năng lực tư duy logic, năng lực nhận thức, quan sát tranh ảnh lịch sử, nhận xét nhân vật lịch sử, sử dụng lược đồ lịch sử.

Hoạt động GV	Hoạt động HS	Nội dung cần đạt
- GV yêu cầu HS đọc SGK: <i>? Em hãy cho biết tình hình Việt Nam trước khi Pháp đánh Bắc kì?</i> GV giảng:	- HS đọc SGK - HS trả lời	1. Tình hình Việt Nam trước khi thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ. a. Về phía Pháp

<p>Sau khi chiếm được 3 tỉnh miền đông Nam kì Thực dân Pháp bắt tay vào việc thiết lập bộ máy cai trị, tiến hành bóc lột... Phong trào kháng chiến của 3 tỉnh miền Đông Nam kì lên rất mạnh, việc thành lập bộ máy cai trị của Pháp gặp khó khăn</p> <p>Hỏi:Thực dân Pháp đã dùng những biện pháp gì để ổn định tình hình Nam kì?</p> <p>→Pháp xây dựng bộ máy cai trị, đẩy mạnh bóc lột, tô thuế, cướp đoạt ruộng đất, mở trường đào tạo tay sai.</p> <p>Thực dân Pháp củng cố các vùng đất mà chúng đã chiếm được, thiết lập bộ máy cai trị, thuế khoá, xây dựng thành phố Sài Gòn, làm cầu tàu, xưởng sửa chữa tàu biển, vơ vét lúa gạo ...xuất bản báo chí tuyên truyền cho kế hoạch xâm lược sắp tới.</p> <p>Hỏi:Trong khi Pháp chuẩn bị mở rộng xâm lược thì chính sách đối nội và đối ngoại của triều đình Huế như thế nào?</p>	<p>- HS lắng nghe</p> <p>HS trình bày :</p> <p>HS nghe giảng.</p> <p>HS trả lời:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiếp tục chính sách đối nội, đối ngoại lỗi thời - Vơ vét tiền của của dân để ăn chơi và bồi thường chiến 	<ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng bộ máy cai trị. - Đẩy mạnh bóc lột bằng tô thuế.
--	--	--

<p>Hỏi: Với những chính sách lỗi thời đó thì tình hình triều đình Huế lúc đó ra sao?</p> <p>Hỏi: Tại sao đến năm 1873 quân Pháp ở Nam kì lại triển khai mở rộng đánh chiếm Bắc kì? → Nam kì đã được củng cố, biết rõ triều đình Huế suy yếu không có phản ứng gì đáng kể</p> <p>Trước năm 1873 pháp vẫn chưa dám đem quân xâm lược Bắc kì vì tình hình chính trị nước pháp chưa ổn định.</p> <p>- GV chốt.</p>	<p>phí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiếp tục thương lượng với Pháp để chia sẻ quyền thống trị - HS trả lời 	<p>b. Về phía triều đình</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiếp tục chính sách đối nội, đối ngoại lỗi thời - Tiếp tục thương lượng với Pháp để chia sẻ quyền thống trị.
--	--	---

<p>Gọi Hs đọc SGK</p> <p>Hỏi: Thực dân Pháp kéo quân ra Bắc trong hoàn cảnh nào?</p> <p>GV giảng:</p> <p>Tháng 10.1872 Đuy -puy (lái súng người Pháp) đi Thượng Hải và Hương Cảng sắm pháo thuyền, súng ống, đạn dược, mộ thêm quân. thực dân pháp lấy cớ giải quyết vụ Đuy -puy gây rối, đem quân ra Bắc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc bài - Hs trả lời: - HS lắng nghe 	<p>2. Thực dân Pháp đánh Bắc Kì lần 1 (1783)</p> <p>a. Nguyên nhân</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thực dân Pháp muốn bành trướng thế lực nhảy vào Tây Nam Trung Quốc. - Lấy cớ đem quân ra bắc để giải quyết vụ Đuy-puy. <p>b. Diễn biến</p>
--	---	---

<p>Hỏi: Kế hoạch đánh chiếm Bắc kì của thực dân Pháp diễn ra như thế nào?</p> <p>Dùng bản đồ trình bày diễn biến cuộc đánh chiếm bắc kì lần thứ nhất của Thực dân Pháp:</p> <p>1.10.1873 đội tàu chiến của Gác -ni-ê đã lộ rõ bộ mặt phản động, ra tới Hà Nội hấn đã hội quân với Đuy -puy, đòi đóng quân trong thành, đòi được khai phóng sông Hồng để buôn bán với Vân Nam, đòi tự do thu thuế đi lại ở Hà Nội. Ngày 19.11 Gác -ni-ê gửi tới hậu thư cho Nguyễn Tri Phương buộc ông phải giải giáp quân đội, không đợi trả lời, sáng 20.11 chúng bắt đầu đánh thành Hà Nội với lực lượng chỉ có 212 tên, 1 đại bác, 2 tàu chiến và 1 tàu đổ bộ.</p> <p>Hỏi: Sau khi chiếm thành Hà Nội chiến sự ở các tỉnh Bắc kì diễn ra như thế nào?</p> <p>Thảo luận nhóm</p> <p>Hỏi: Tại sao quan triều đình ở Hà Nội đông mà vẫn không thắng được giặc?</p> <p>GV: vì quân triều đình không chủ động tấn công, trang thiết bị lạc hậu</p> <p>Nguyễn Tri Phương có 7000 quân, chưa kể lực lượng nhân dân phối hợp</p>	<p>- HS trả lời:</p> <p>HS nghe giảng</p> <p>HS trả lời:</p> <p>+ Chưa đầy 1 tháng Pháp chiếm toàn bộ vùng châu thổ sông Hồng</p>	<p>- Sáng 20/11/1873 Pháp đánh HN.</p> <p>- Trưa 20/11/1873 thành HN thất thủ.</p> <p>- Chưa đầy 1 tháng Pháp chiếm toàn bộ vùng châu thổ sông Hồng.</p>
--	---	--

<p>-Gác -ni-ê: có 212 lính, 11 khẩu đại bác, 2 tàu chiến, 1 tàu đổ bộ</p> <p>GV chốt:</p>	<p>Các nhóm thảo luận và trình bày</p>	
---	--	--

<p>Hỏi:<i>Trình bày phong trào kháng chiến của nhân dân Hà Nội năm 1873? và các tỉnh đồng bằng?</i></p> <p>Dùng bản đồ Việt Nam giới thiệu về Hà nội và các tỉnh lân cận: Thái Bình, Nam định, Hưng Yên ... khi Thực dân Pháp đến Hà Nội, nhân dân đã anh dũng kháng chiến bằng mọi thứ vũ khí có trong ta.</p> <p>Hỏi:<i>Trong thời kỳ này tiêu biểu là trận chiến nào của Hà Nội chống Thực dân Pháp?</i></p> <p>→ Trận Cầu Giấy</p> <p>GV: Tại các tỉnh đồng bằng, ở đâu Pháp cũng vấp phải sự kháng cự của nhân dân ta. Các căn cứ kháng chiến được hình thành ở Thái Bình, Nam Định...</p> <p>Hỏi:<i>Trình bày diễn biến trận Cầu Giấy 1873 ?</i></p> <p>Sáng 21.12.1873 Lưu Vĩnh Phúc kéo quân vào đánh thành Hà Nội, Gác -ni-ê đang thương thuyết với triều đình Huế thúc quân ra Hoài Đức, đến Cầu Giấy bị phục kích và bỏ mạng ở đó, quân pháp</p>	<p>HS trả lời</p> <p>HS trả lời</p>	<p>3. Kháng chiến ở Hà Nội và các tỉnh đồng bằng bắc Kỳ (1873 – 1874)</p> <p>a. Tại Hà Nội:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhân dân chiến đấu với mọi vũ khí có trong tay - 20/11/1873 nhân dân chiến thắng lớn tại Cầu Giấy. <p>b. Tại các tỉnh Bắc Kỳ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhiều căn cứ kháng chiến được thành lập.
---	-------------------------------------	--

<p>tại Hà Nội rất lo sợ, chúng sẵn sàng bỏ thành rút xuống trốn dưới tàu, lúc đó Lưu Vĩnh Phúc đã chuẩn bị hàng trăm chiếc thang để leo vào thành tiêu diệt quân pháp...</p> <p>Hỏi: Trong lúc này triều đình Huế đã làm gì ?</p> <p>Hỏi: Nội dung của hiệp ước này?</p> <p>Hiệp ước này Pháp phải trả Hà Nội nhưng chúng đã đặt cơ sở chính trị, kinh tế, quân sự ở Bắc kì, Hà Nội có nhượng địa với 100 quân thường trú, điều ước này kí tại Sài Gòn gồm 22 điều khoản, nhà Nguyễn mất 6 tỉnh Nam kì, pháp tự do đi lại buôn bán, kiểm soát, điều tra tình hình Việt Nam, mở thêm một số cửa biển cho pháp buôn bán, người pháp tự do đi lại buôn bán, kinh doanh</p> <p>Hỏi: Tại sao triều đình Huế kí hiệp ước này ?</p> <p>→ vì sự nhu nhược, vì tư tưởng chủ hoà để bảo vệ quyền lợi giai cấp và dòng họ</p> <p>+ Hiệp ước làm mất một phần quan trọng chủ quyền lãnh thổ, ngoại giao, thương mại của Việt Nam.</p> <p>→ sau điều ước 1874 chúng lại ép triều đình Huế kí thương ước 1874 xác lập quyền kinh tế khắp đất nước Việt Nam</p>	<p>HS dựa vào Sgk trả lời</p> <p>Hs trả lời:</p> <p>- Triều đình Huế lại kí Hiệp ước Giáp Tuất (15 - 3 - 1874).</p> <p>- HS trả lời</p>	<p>c. Điều ước Giáp Tuất :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pháp rút quân khỏi Bắc Kỳ. - Triều đình cắt 6 tỉnh Nam Kỳ cho Pháp.
---	---	--

<p>(Thuế quan ở cảng, xuất, nhập khẩu do pháp nắm, tàu chiến pháp có quyền đóng tại các cửa cảng)</p> <p>Thảo luận nhóm: 2 phút</p> <p>(Cặp đôi cùng bàn)</p> <p>Hỏi: Nhận xét gì về hiệp ước này?</p> <p>Với điều ước này, nước ta đã trở thành xứ bảo hộ của Pháp, có hại cho cuộc kháng chiến chống Pháp, chủ quyền dân tộc bị chia cắt, tạo điều kiện để Pháp thực hiện các bước xâm lăng tiếp theo</p> <p>GV sơ kết bài:</p>	<p>HS thảo luận và trả lời:</p> <p>Với điều ước này, nước ta đã trở thành xứ bảo hộ của Pháp.</p>	
--	---	--

<p>HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP</p>	
<p>Mục tiêu: Luyện tập củng cố nội dung bài học</p> <p>Phương pháp dạy học: Dạy học nhóm; dạy học nêu và giải quyết vấn đề; phương pháp thuyết trình.</p> <p>Định hướng phát triển năng lực: Năng lực tư duy logic, năng lực nhận thức.</p>	
<p>* Hoạt động cả lớp: Hệ thống hóa kiến thức đã học (câu hỏi)</p> <p>h. Tại sao thực dân Pháp đánh Bắc Kỳ 1873 ?</p> <p>h. Tại sao quân đội triều đình đông hơn Pháp nhiều lần mà vẫn bị thua ?</p> <p>h. Trình bày diễn biến chiến thắng Cầu Giấy lần thứ nhất</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV giao nhiệm vụ cho HS. - GV phát phiếu học tập cho HS. - HS cả lớp cùng làm việc, trong quá trình làm việc có thể trao đổi với thầy, cô giáo. - HS nộp sản phẩm cho GV. - GV nhận xét phân làm việc của HS và dựa trên sản phẩm của một vài HS có kết quả tốt nhất để củng cố kiến thức đã học. 	

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

Mục tiêu: Vận dụng làm bài tập

Phương pháp dạy học: Dạy học nhóm; dạy học nêu và giải quyết vấn đề.

Định hướng phát triển năng lực: Năng lực tư duy logic, năng lực nhận thức.

- GV giao nhiệm vụ bằng câu hỏi:

Câu hỏi: Vì sao triều đình Huế kí Hiệp ước Giáp Tuất 1874? Em có nhận xét gì về Hiệp ước Giáp Tuất 1874 so với Hiệp ước Nhâm Tuất 1862?

- HS độc lập suy nghĩ làm, có thể trao đổi với bạn bè.

- HS có thể làm ngay tại lớp nếu có thời gian, hay đem về nhà hôm sau nộp.

- GV nhận xét dựa trên sản phẩm nếu có.

+ Hiệp ước Giáp Tuất 1874 là một sự tính toán thiếu cẩn thận của triều đình Huế, xuất phát từ ý thức bảo vệ quyền lợi của giai cấp và dòng họ, triều đình Huế trượt dài trên con đường đi đến đầu hàng hoàn toàn thực dân Pháp. Chủ quyền dân tộc bị xâm hại nhiều hơn, tạo điều kiện để Pháp thực hiện âm mưu xâm lược tiếp theo.

+ So với Hiệp ước Nhâm Tuất 1862, Hiệp ước Giáp Tuất 1874 ta mất thêm 3 tỉnh Nam Kỳ, mất thêm một phần quan trọng chủ quyền lãnh thổ, ngoại giao và thương mại của Việt Nam.

* Hướng dẫn về nhà

Vẽ sơ đồ tư duy khái quát lại nội dung bài học

- GV giao nhiệm vụ về nhà.

+ Học bài theo câu hỏi SGK.

Học bài, làm bài tập, soạn bài mới bài 25 phần II dựa vào câu hỏi từng mục bài.

+ Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ lần thứ 2.

+ Nhân dân Bắc Kỳ tiếp tục kháng chiến.

+ Hiệp ước Pa-Tơ-Nốt. Nhà nước phong kiến Việt Nam sụp đổ 1884.